

DECIZIE

18 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând recursul declarat de către Goncear Ghenadie,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Lazarenco Alexandru
împotriva lui Goncear Ghenadie cu privire la recuperarea prejudiciului material și moral
cauzat în rezultatul săvârșirii infracțiunii,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016, prin care cererea
de apel depusă de către Goncear Ghenadie a fost restituită,

c o n s t a t ă :

La 10 decembrie 2013, Lazarenco Alexandru a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Goncear Ghenadie cu privire la recuperarea prejudiciului material
și moral cauzat în rezultatul săvârșirii infracțiunii.

În motivarea acțiunii a indicat că prin sentința Judecătoriei Florești din 22
decembrie 2010 (dosarul penal cu nr. 1-148/10), pârâțul Goncear Ghenadie a fost
recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 362¹ alin. (1) Cod penal,
și în baza acestei norme ultimului i-a fost aplicată pedeapsă sub formă de muncă
neremunerată în folosul comunității pe un termen de 200 ore cu privarea de dreptul de a
transporta cetățeni peste hotarele țării pe un termen de 2 ani.

Menționează că dînsul a fost recunoscut concomitent parte vătămată și parte
civilă în cadrul procesului penal vizat, iar acțiunea civilă depusă în cadrul procesului
penal a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța
civilă.

Relatează și circumstanțele din cadrul procesului penal menționat, potrivit cărora
în perioada februarie-martie anul 2010, Goncear Ghenadie, urmărind scopul obținerii
unui folos financiar în mărime de 3 800 euro, a organizat intrarea și șederea ilegală pe
teritoriul Italiei a lui Lazarenco Alexandru prin perfectarea cărții de identitate române
false, iar în timpul deplasării din România spre Ungaria, la trecerea frontierei „Turnu” a
fost reținut de către organele de drept a României.

În acest context remarcă că paguba materială în sumă de 4 268 euro constă din
3800 euro - banii transmiși conform sentinței, 350 euro - serviciile avocatului din
România acordate la reținerea sa, 68 euro și 50 euro - sume achitate pentru biletele de
călătorie Iași-Ancona și Iași-Italia.

Cît privește compensarea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei se
argumentează prin suferințele psihice cauzate în legătură cu pierderea speranței în viață,

reținerea sa la frontieră, nerealizarea speranțelor plecării și speranței de a se realiza pe plan profesional, de a avea o viață decentă și pentru tulburarea modului obișnuit de viață.

Afirmă că până în prezent pârâtul nu a recuperat sumele revendicate în prezenta acțiune civilă.

Solicită încasarea din contul lui Goncear Ghenadie în beneficiul său a sumei de 4268 euro cu titlu de prejudiciul material și a sumei de 50 000 lei cu titlu de prejudiciul moral, precum și cheltuielile de judecată, inclusiv și a celor suportate în cadrul cauzei penale.

Prin hotărârea Judecătoriei Călărași din 19 februarie 2014 acțiunea a fost admisă și încasat de la Goncear Ghenadie în beneficiul lui Lazarenco Alexandru prejudiciul material în mărime de 4268 euro, prejudiciul moral în mărime de 50 000 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 5 000 lei. Totodată, s-a încasat din contul lui Goncear Ghenadie taxa de stat în folosul statului în mărime de 1963,98 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2014 a fost admis apelul declarat de către Goncear Ghenadie, casată hotărârea primei instanțe și restituită pricina la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2014, a fost admisă cererea apelantului Goncear Ghenadie și scutit apelantul Goncear Ghenadie de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Călărași din 19 februarie 2014, în limitat sumei achitate conform ordinului de încasare a numerarului anexat la cerere.

Prin încheierea Judecătoriei Călărași din 25 februarie 2015, cauza a fost strămutată spre judecare la Judecătoria Botanica mun. Chișinău conform competenței jurisdicționale.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 24 noiembrie 2015, acțiunea a fost admisă parțial și încasat din contul lui Goncear Ghenadie în beneficiul lui Lazarenco Alexandru cu titlu de prejudiciul material cauzat în rezultatul comiterii infracțiunii suma de 3918 euro, în lei, conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a Moldovei la data executării hotărârii, cu titlu prejudiciul moral cauzat suma de 10000 lei și suma de 13000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, în rest pretențiile acțiunii au fost respinse ca neîntemeiate. Totodată, s-a încasat de la Ghenadie Goncear, în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 2601,25 lei.

La 24 decembrie 2015, Goncear Ghenadie a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Goncear Ghenadie și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1950,93 lei, stabilindu-i un termen până la data de 21 martie 2016 și explicat apelantului Goncear Ghenadie că în caz dacă nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat și apelul motivat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016 a fost restituită cererea de apel declarată de către Goncear Ghenadie și remisă în adresa apelantului Goncear Ghenadie cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 29 martie 2016, Ghoncear Ghenadie a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 22 martie 2016, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii contestate cu restituirea pricinii la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată considerînd-o ilegală, neîntemeiată și pasibilă casării.

Susține că instanța de apel nu l-a înștiințat despre ședința fixată în apel și nici încheierea prin care s-a dispus necesitatea achitării taxei de stat nu i-a fost adusă la cunoștință.

Afirmă că despre ședința de judecată din 22 martie 2016 a aflat cu o zi înainte, cînd a accesat pagina web oficială – www.instanțe.justice.md – portarul instanțelor judecătorești.

Mai invocă că reprezentantul său prezentîndu-se în ședința de judecată din 22 martie 2016, cu apelul motivat, a fost înștiințat precum că instanța de apel a transmis în adresa sa, prin scrisoare recomandată încheierea Curții de Apel Chișinău, prin care s-ar fi dispus necesitatea prezentării taxei, fapt care deși a fost negat de reprezentantul său, însă a fost ignorat de instanța de apel, iar ca rezultat fiind emisă o încheiere ilegală cu privire la restituirea cererii de apel.

Insistă că Curtea de Apel Chișinău a transmis copia încheierii prin care s-ar fi dispus necesitatea prezentării taxei de stat la o adresă greșită, or, potrivit avizului de recepție anexat la dosar încheierea nominalizată a fost expediată la adresa: raionul Călărași, satul Hoginești, str. Frunze 28, pe cînd domiciliul său este în mun. Chișinău, bd. Dacia 40/1, ap. 28.

În acest sens invocă și faptul că anterior Curtea de Apel Chișinău pe marginea acestei cauze civile a constatat expres că domiciliul său este în mun. Chișinău, bd. Dacia 40/1, ap. 28.

În conformitate cu art. 425 al CPC RM, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 29 martie 2016 împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

După cum rezultă din materialele dosarului Curtea de Apel Chișinău, avînd în susținere prevederile legale susmenționate, prin încheierea din 16 februarie 2016 nu a dat curs cererii de apel depusă de către Ghoncear Ghenadie, fiind-i acordat apelantului un

termen până la 21 martie 2016 pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat. Totodată, apelantului i-a fost explicat despre eventuala restituire a cererii de apel în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel.

Tot actele pricinii atestă că urmare a neînlăturării de către apelantul Goncear Ghenadie a indicațiilor instanței de apel până la 21 martie 2016, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016, cererea de apel depusă de Goncear Ghenadie împotriva hotărârii primei instanțe a fost restituită.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

La caz, prin prisma prevederilor legale suscitade, se constată că într-adevăr Goncear Ghenadie nu a înlăturat neajunsurile indicate de instanța de apel și nu a prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat pentru depunerea cererii de apel în interiorul termenului acordat de instanța de apel prin încheierea din 16 februarie 2016, adică până la 21 martie 2016.

Instanța de recurs reține însă, că deși materialele dosarului indică că copia încheierii instanței de apel din 16 februarie 2016 a fost expediată pentru executare, cu toate acestea atît din citația, din care rezultă că a fost anexată și copia încheierii din 16 februarie 2016 prin care nu s-a dat curs cererii de apel (f. d. 49 Vol.II), cât și din avizul de recepție (f. d. 51 Vol.II), se evidențiază că corespondența dată a fost expediată lui Goncear Ghenadie și recepționată la adresa raionul Călărași, s. Hoginești, str. Frunze 28, care se constată a fi una greșită.

Or, materialul probator anexat la examinarea anterioară a pricinii și anume cererea de apel (f.d. 43 vol.I), certificatul eliberat de Primăria satului Hoginești, raionul Călărași (f.d. 48 vol.I), certificatul nr. 001-109/14 eliberat de Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 109 la 14 aprilie 2014 (f.d. 49 vol.I), atestă incontestabil că adresa de domiciliul a lui Goncear Ghenadie este în mun. Chișinău, bd. Dacia 40/1, ap. 28.

De altfel, faptul că Goncear Ghenadie domiciliază pe adresa indicată a fost stabilit și prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de Goncear Ghenadie, casată hotărîrea Judecătoriei Călărași din 19 februarie 2014 și remisă pricina la rejudecare în prima instanță, iar în susținerea acestei soluții instanța de apel a invocat că instanța de judecată a citat pîrîtul Goncear Ghenadie la o adresă greșită, și anume în raionul Călărași, satul Hoginești, str. Frunze 28, stabilind, astfel, lipsa probelor care să confirme înștiințarea legală a lui Goncear Ghenadie despre locul, data și ora ședinței de judecată, după cum instituie prevederile art. 102, 105 CPC.

Concomitent, faptul că domiciliul lui Goncear Ghenadie este în mun. Chișinău, bd. Dacia 40/1, ap. 28 a fost stabilit și prin încheierea Judecătoriei Călărași din 25 februarie 2015, prin care pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Lazarencu Alexandru împotriva lui Goncear Ghenadie cu privire la încasarea prejudiciului material și moral cauzat în urma infracțiunii, a fost strămutată pentru judecare, conform competenței jurisdicționale, la Judecătoria Botanica mun. Chișinău (f.d. 134 Vol.I).

Iar după cum instituie art. 123 alin. (2) CPC, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

Prin urmare, este incontestabil că neexecutarea de către Goncear Ghenadie a indicațiilor instanței de apel din încheierea din 16 februarie 2016, nu poate fi imputată și pusă pe seama apelantului, or, aceasta se datorează faptului că încheierea menționată a fost expediată pe o altă adresă decât cea invocată de apelant și stabilită anterior prin acte de dispoziție a instanțelor judecătorești.

Faptul dat indică la netemeinicia încheierii instanței de apel din 22 martie 2016 prin care cererea de apel depusă de către Goncear Ghenadie a fost restituită.

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii recurate, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a drepturilor a lui Goncear Ghenadie de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Drept urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide necesar admiterea recursului, casarea integrală a încheierii recurate cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa de primire a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către Goncear Ghenadie.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 martie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Lazarencu Alexandru împotriva lui Goncear Ghenadie cu privire la recuperarea prejudiciului material și moral cauzat în rezultatul săvârșirii infracțiunii, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa de primire a cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță